

KYM437 Ölçüm ve Kontrol Teknikleri

(2 0 2) 3 kredi, 5 AKTS, Seçmeli Ders

KAYNAKLAR

1. LJ Technical Publications Dept., DIGIAC 1750 Introductory Transducers & Instrumentation Training System, Vol 1.
2. Parr E.A. 1995. Industrial Control Handbook, 2nd ed., Butterworth-Heinemann Ltd., Oxford.

(10. Hafta)

IŞIK ÖLÇÜM TRANSDUCERLARI

Özellikle yenilenebilir enerji kaynağı olarak güneşten elektrik enerjisi elde etmedeki yaygın kullanımı nedeniyle ışık ölçüm transducerlarının yapısı ve çalışma prensibi açıklanır. Derste kullanılan deney sistemindeki ışık ölçüm transducerları açıklanır. Deneysel uygulamalar için hazırlanacak devreler ve yapılacak çalışmalar açıklanır.

INPUT (GİRİŞ) TRANSDUCERLAR 54

3) ışık Seviyesi Sensörleri

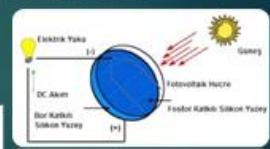
- 3a. *Fotovoltaik Hücre (Photovoltaic cell)*
- 3b. *Fototransistor (Phototransistor)*
- 3c. *Fotoiletken Hücre (Photoconductive cell)*
- 3d. *Fotodiyon (Photodiode)*

The diagram illustrates four types of light level sensors arranged in a square. Top-left: P.I.N. Photodiode, showing a diode symbol with 'O/P' (Output) terminals. Top-right: Photovoltaic cell, showing a circle with a central dot and 'O/P' terminals. Bottom-left: photoconductive cell, showing a circle with a grid pattern and 'O/P' terminals. Bottom-right: Phototransistor, showing a standard transistor symbol with 'O/P' terminals. A 'Lamp filament' is shown at the bottom center, with light rays emanating from it towards the sensors.

3a. Fotovoltaik Hücre (Photovoltaic Cell)

55

- İki tabakalı silikon (P ve N tipi) yapıdan oluşan bir yarı-iletken devredir. Silikon hücreye eklenen bor ve fosfor katışıyla (+) ve (-) kutuplar oluşur. İnce tabaka olan (P tipi) tabaka N tipi tabaka' üzerine yerleştirilmiştir.
 - Işık bu iki malzemenin birleşme noktasına düşüğünde N tipi materyalde P tipine oranla pozitif voltaj üretilir. Çökş voltajının büyülüüğü ışığın şiddetine bağlıdır ve maksimum 0,6 V.
 - Çokça bir direnç bağılılığında bu voltaja diğer bir deyişle ışığın şiddetine ve devrenin yüzey alanına bağlı olarak bir akım oluşur. Voltajın ve akımın büyülüğünü artırmak için hücreler seri ve paralel bağlanabilir.
 - Bu devreler yaygın olarak «Solar Hücre» diye bilinen ışık enerjisinden enerji üretimi amaçlı kullanılır.

Uygulama 14. Fotovoltaik Hücrenin Karakteristikleri